

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

P9_TA(2020)0320

Wzmocnienie wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2020 r. w sprawie wzmocnienia wolności mediów: ochrona dziennikarzy w Europie, nawoływanie do nienawiści, dezinformacja i rola platform (2020/2009(INI))

(2021/C 425/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając europejską konwencję praw człowieka (EKPC),
- uwzględniając orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka,
- uwzględniając Powszechną deklarację praw człowieka, Międzynarodowy pakt praw obywatelskich i politycznych, Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko korupcji oraz Konwencję UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego,
- uwzględniając odnośne rezolucje Zgromadzenia Ogólnego ONZ i Rady Praw Człowieka ONZ oraz sprawozdania specjalnego sprawozdawcy ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi, w szczególności sprawozdanie z dnia 23 kwietnia 2020 r. pt. „Pandemia a wolność opinii i wypowiedzi”,
- uwzględniając wspólną deklarację z dnia 3 marca 2017 r., wydaną przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. promocji i ochrony prawa do wolności opinii i wypowiedzi, przedstawiciela Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) ds. wolności mediów, specjalnego sprawozdawcę Organizacji Państw Amerykańskich (OPA) ds. wolności wypowiedzi oraz specjalnego sprawozdawcę Afrykańskiej Komisji Praw Człowieka i Ludów ds. wolności wypowiedzi i dostępu do informacji, zatytułowaną „Wolność wypowiedzi a fałszywe informacje, dezinformacja i propaganda”,
- uwzględniając plan działania ONZ w sprawie bezpieczeństwa dziennikarzy oraz kwestii bezkarności,
- uwzględniając komentarz ogólny nr 34 Komitetu Praw Człowieka ONZ do art. 19 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych („Wolność opinii i wypowiedzi”),
- uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i podjęte w niej zobowiązania, między innymi do wspierania pokojowych i inkluzywnych społeczeństw sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi, w tym poprzez zapewnienie publicznego dostępu do informacji i ochronę podstawowych wolności,
- uwzględniając działalność Rady Europy na rzecz promowania ochrony i bezpieczeństwa dziennikarzy, w tym zalecenie CM/Rec(2018)1 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie pluralizmu mediów i przejrzystości własności mediów oraz oświadczenie Komitetu Ministrów w sprawie stabilności finansowej wysokiej jakości dziennikarstwa w epoce cyfrowej, zalecenie CM/Rec(2016)4 Komitetu Ministrów dla państw członkowskich w sprawie ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy i innych podmiotów medialnych, a także jego sprawozdanie roczne za 2020 r. pt. „Ręce precz od wolności prasy – Ataki na media w Europie nie mogą stać się nową normą”,
- uwzględniając rezolucję nr 2300 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 1 października 2019 r. pt. „Poprawa ochrony sygnalistów w całej Europie”,

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 10 czerwca 2020 r. zatytułowany „Walka z dezinformacją wokół COVID-19 – dajemy do głosu faktom” (JOIN(2020)0008),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 29 stycznia 2020 r. zawierający program prac Komisji na 2020 r. (COM(2020)0027),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 17 lipca 2019 r. zatytułowany „Umocnienie praworządności w Unii: plan działania” (COM(2019)0343),
- uwzględniając strategię Komisji na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 kwietnia 2018 r. zatytułowany „Zwalczanie dezinformacji w internecie: podejście europejskie” (COM(2018)0236),
- uwzględniając kodeks postępowania Komisji w zakresie zwalczania dezinformacji w internecie, uzgodniony 26 września 2018 r.,
- uwzględniając zalecenie Komisji z dnia 1 marca 2018 r. w sprawie działań na rzecz skutecznego zwalczania nielegalnych treści w internecie (C(2018)1177),
- uwzględniając plan działania Komisji na rzecz zwalczania dezinformacji z dnia 5 grudnia 2018 r.,
- uwzględniając opracowany przez Komisję kodeks postępowania w zakresie zwalczania nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie, zainicjowany w maju 2016 r., a także czwartą rundę jego oceny, w wyniku której powstał dokument „Nota faktograficzna – 4. runda monitorowania kodeksu postępowania”,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z dnia 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii ⁽¹⁾,
- uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ⁽²⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/13/UE ⁽³⁾,
- uwzględniając sprawozdanie europejskiej grupy regulatorów audiowizualnych usług medialnych z 2020 r. pt. „Dezinformacja – ocena wdrożenia kodeksu postępowania”,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 25 maja 2020 r. w sprawie umiejętności korzystania z mediów w stale zmieniającym się świecie,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie wzmocnienia treści europejskich w gospodarce cyfrowej, w których uznano znaczenie treści tworzonych przez media, „jak również inne sektory kultury i sektory kreatywne” za „zasadnicze filary społecznego i gospodarczego rozwoju Europy”,
- uwzględniając decyzję ramową Rady 2008/913/WSiSW z dnia 28 listopada 2008 r. w sprawie zwalczania pewnych form i przejawów rasizmu i ksenofobii za pomocą środków prawnokarnych ⁽⁴⁾,
- uwzględniając wytyczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, przyjęte 12 maja 2014 r., w których uznano wolność artystyczną – obok wolności mediów – za nieodłączny element wolności wypowiedzi,

⁽¹⁾ Dz.U. L 305 z 26.11.2019, s. 17.

⁽²⁾ Dz.U. L 95 z 15.4.2010, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 328 z 6.12.2008, s. 55.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- uwzględniając zaktualizowane sprawozdanie specjalne Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (ESDZ) z dnia 24 kwietnia 2020 r. pt. „Krótka ocena narracji i dezinformacji wokół pandemii COVID-19/koronawirusa”,
- uwzględniając działalność Agencji Praw Podstawowych UE,
- uwzględniając światowy ranking wolności prasy, publikowany przez Reporterów bez Granic, a także wyniki monitora pluralizmu mediów Centrum ds. Pluralizmu i Wolności Mediów w Europejskim Instytucie Uniwersyteckim,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 9 stycznia 2020 r. w sprawie trwających wysłuchań na mocy art. 7 ust. 1 TUE dotyczących Polski i Węgier⁽⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie dyskryminacji osób LGBTI i nawoływania do nienawiści do nich w sferze publicznej, w tym stref wolnych od LGBTI⁽⁷⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie praworządności na Malcie po ujawnieniu najnowszych informacji w sprawie morderstwa Daphne Caruany Galizii⁽⁸⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie przystąpienia UE do konwencji stambulskiej i innych środków przeciwdziałania przemocze ze względu na płeć⁽⁹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 października 2019 r. w sprawie ingerencji zewnętrznej w wybory i dezinformacji w krajowych i unijnych procesach demokratycznych⁽¹⁰⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 września 2019 r. w sprawie znaczenia europejskiej pamięci historycznej dla przyszłości Europy⁽¹¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie stanu praworządności i zwalczania korupcji w UE, a zwłaszcza na Malcie i na Słowacji⁽¹²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie sytuacji w zakresie praw podstawowych w Unii Europejskiej w 2017 r.⁽¹³⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2018 r. w sprawie równouprawnienia płci w sektorze mediów w UE⁽¹⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 września 2018 r. w sprawie środków na rzecz zapobiegania mobbingowi i molestowaniu seksualnemu w pracy, przestrzeni publicznej i życiu politycznym w UE, a także zwalczania tych zjawisk⁽¹⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie potrzeby utworzenia kompleksowego mechanizmu UE na rzecz ochrony demokracji, praworządności i praw podstawowych⁽¹⁶⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2018 r. w sprawie wykorzystania danych użytkowników Facebooka przez Cambridge Analytica oraz wpływu, jaki wywarło to na ochronę danych⁽¹⁷⁾,

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0054.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0014.

⁽⁷⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0101.

⁽⁸⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0103.

⁽⁹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0080.

⁽¹⁰⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0031.

⁽¹¹⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0021.

⁽¹²⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0328.

⁽¹³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0032.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 19.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. C 433 z 23.12.2019, s. 31.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 57.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 324 z 27.9.2019, s. 392.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 maja 2018 r. w sprawie pluralizmu mediów i wolności mediów w Unii Europejskiej ⁽¹⁸⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 kwietnia 2018 r. w sprawie ochrony dziennikarzy śledczych w Europie: przypadek słowackiego dziennikarza Jána Kuciaka i Martiny Kušnírovej ⁽¹⁹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania na temat obywatelstwa UE z 2017 r.: wzmocnienie praw obywateli w Unii demokratycznych przemian ⁽²⁰⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 3 października 2017 r. w sprawie walki z cyberprzestępczością ⁽²¹⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 czerwca 2017 r. w sprawie platform internetowych i jednolitego rynku cyfrowego ⁽²²⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 marca 2017 r. w sprawie wpływu technologii dużych zbiorów danych na prawa podstawowe: prywatność, ochrona danych, niedyskryminacja, bezpieczeństwo i ściganie przestępstw ⁽²³⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie praworządności na Malcie ⁽²⁴⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 25 października 2016 r. zawierającą zalecenia dla Komisji w kwestii utworzenia unijnego mechanizmu dotyczącego demokracji, praworządności i praw podstawowych ⁽²⁵⁾,
  - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 23 października 2013 r. w sprawie przestępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy: zalecenia dotyczące potrzebnych działań i inicjatyw ⁽²⁶⁾,
  - uwzględniając badanie Departamentu Tematycznego ds. Praw Obywatelskich i Spraw Konstytucyjnych Parlamentu z dnia 28 lutego 2019 r. pt. „Dezinformacja i propaganda – wpływ na funkcjonowanie państwa prawa w UE i jej państwach członkowskich”,
  - uwzględniając art. 54 Regulaminu,
  - uwzględniając opinię Komisji Kultury i Edukacji,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (A9-0205/2020),
- A. mając na uwadze, że wolność, pluralizm, niezależność i bezpieczeństwo dziennikarzy stanowią kluczowe elementy prawa do wolności wypowiedzi i informacji oraz mają zasadnicze znaczenie dla demokratycznego funkcjonowania UE i jej państw członkowskich; mając na uwadze, że do kluczowych demokratycznych zadań mediów należy zwiększenie przejrzystości i odpowiedzialności demokratycznej; mając na uwadze, że media odgrywają zasadniczą rolę w demokratycznym społeczeństwie, pełniąc funkcję społecznego nadzoru, a jednocześnie przyczyniają się do informowania obywateli i wzmocnienia ich pozycji, poszerzając ich wiedzę o aktualnej sytuacji politycznej i społecznej oraz wzmacniając ich świadomy udział w życiu demokratycznym;
- B. mając na uwadze, że kryzys wypuklił zasadniczą rolę, jaką odgrywają dziennikarze w dostarczaniu obywatelom wiarygodnych i zweryfikowanych informacji; mając na uwadze, że w związku z tym należy dołożyć starań, aby zapewnić dziennikarzom bezpieczne otoczenie i odpowiednie warunki pracy; mając na uwadze, że w kontekście walki z korupcją i niewłaściwym administrowaniem w UE dziennikarstwu śledczemu należy poświęcić szczególną uwagę;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 41 z 6.2.2020, s. 64.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 390 z 18.11.2019, s. 111.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 11.

⁽²¹⁾ Dz.U. C 346 z 27.9.2018, s. 29.

⁽²²⁾ Dz.U. C 331 z 18.9.2018, s. 135.

⁽²³⁾ Dz.U. C 263 z 25.7.2018, s. 82.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 5.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 215 z 19.6.2018, s. 162.

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 208 z 10.6.2016, s. 89.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- C. mając na uwadze, że niektóre państwa członkowskie ograniczają wolność mediów za pomocą środków ekonomicznych, takich jak zniekształcona reklama publiczna wśród ośrodków medialnych mająca wpływ na konkurencję, a także kontrolują bezpośrednio media publiczne w celu wywierania wpływu na decyzje redakcyjne i tym samym zapewnienia lojalności wobec rządu; mając na uwadze, że władze publiczne powinny przyjąć ramy prawne i regulacyjne sprzyjające rozwojowi wolnych, niezależnych i pluralistycznych mediów;
- D. mając na uwadze, że wszystkie państwa członkowskie muszą przestrzegać wartości zapisanych w art. 2 TUE;
- E. mając na uwadze, że zawłaszczanie mediów, brak przejrzystości instytucjonalnej, mowa nienawiści i dezinformacja są coraz częściej wykorzystywane do celów politycznych jako narzędzia do pogłębiania polaryzacji społecznej; mając na uwadze, że walka z tymi zjawiskami jest nie tylko istotna z punktu widzenia praw człowieka, lecz jest również podstawowym czynnikiem obrony praworządności i demokracji w UE;
- F. mając na uwadze, że według światowego rankingu wolności prasy na 2020 r. pandemia COVID-19 unaoczniała i spotęgowała wiele innych kryzysów, które zagrażają prawu do swobodnie zgłaszanych, niezależnych, zróżnicowanych i wiarygodnych informacji; mając na uwadze, że ranking ten ujawnił istotne różnice między poszczególnymi państwami członkowskimi, przy czym niektóre z nich znalazły się w czołówce rankingu, podczas gdy inne uplasowały się nisko, wskutek czego państwa członkowskie osiągające najlepsze i najgorsze wyniki dzieli ponad 100 miejsc; mając na uwadze, że część państw członkowskich spadła w międzynarodowych rankingach wolności prasy;
- G. mając na uwadze, że w ostatnich latach wolność mediów jest ograniczana i choć wybuch epidemii COVID-19 pogłębił ten stan rzeczy, to jednak wysunął na pierwszy plan również znaczenie mediów i prawo dostępu do wiarygodnych informacji;
- H. mając na uwadze, że według sprawozdania Instytutu Reutersa w sprawie wiadomości cyfrowych za 2019 r. ogólny średni poziom zaufania do wiadomości (na całym świecie) spadł o 2 punkty procentowe do 42 % w porównaniu do 2018 r., a mniej niż połowa respondentów (49 %) przyznaje, że ufa mediom informacyjnym, z których korzysta; mając na uwadze, że zaufanie do wiadomości znalezionych za pośrednictwem wyszukiwarek (33 %) i mediów społecznościowych (23 %) pozostaje na stałym, lecz wyjątkowo niskim poziomie;
- I. mając na uwadze, że przejrzystość własności mediów jest niezbędnym warunkiem zapewnienia pluralizmu mediów i niezależnego dziennikarstwa;
- J. mając na uwadze, że dziennikarze i inne podmioty medialne nadal doświadczają w UE przemocy, gróźb, nękania, nacisków, (auto)cenzury, publicznego poniżania, a nawet są ofiarami zabójstw z powodu wykonywania pracy służącej ochronie interesu publicznego; mając na uwadze, że ostatnie lata pokazują, iż coraz częściej dochodzi do zastraszania w celu uciszenia dziennikarzy, co wymaga pilnych działań, aby utrzymać kluczową rolę niezależnych mediów w zapewnianiu poszanowania zasad praworządności; mając na uwadze, że morderstwa Daphne Caruany Galizii i Jána Kuciaka są dwoma tragicznie poważnymi przykładami tego, w jakim zakresie dziennikarze śledczy są prześladowani za ujawnianie korupcji, ochronę demokracji i obronę praworządności;
- K. mając na uwadze, że zagrożenia dla wolności mediów obejmują nękanie i atakowanie dziennikarzy, lekceważenie ich prawnej ochrony oraz zawłaszczanie mediów i działania motywowane politycznie w sektorze mediów;
- L. mając na uwadze, że dziennikarki są narażone na przemoc ze względu na płeć, np. molestowanie seksualne i nękanie w internecie; mając na uwadze, że ponad 70 % kobiet pracujących w mediach doświadczyło więcej niż jednego rodzaju nękania, gróźb lub ataków w internecie; mając na uwadze, że tylko w minionym roku 52 % kobiet było ofiarami tego rodzaju przestępstw; mając na uwadze, że molestowanie i nękanie w internecie często mają charakter wysoce związany z płcią, są oparte nie na treści pracy ofiar, lecz na ich cechach fizycznych, kontekście kulturowym lub życiu prywatnym; mając na uwadze, że groźby te prowadzą dziennikarki do autocenzury i mają efekt odstraszący,

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- jeśli chodzi o wolność prasy i wolność słowa; mając na uwadze, że badania konsekwentnie wykazują, iż kobiety stanowią mniejszość we wszystkich sektorach medialnych, szczególnie na stanowiskach twórczych, oraz są w rażący sposób niewystarczająco reprezentowane na wyższych szczeblach decyzyjnych⁽²⁷⁾;
- M. mając na uwadze, że w kilku państwach członkowskich strategiczne powództwa zmierzające do stłumienia debaty publicznej są stałą praktyką, stosowaną, by zastraszyć dziennikarzy w celu wstrzymania dochodzeń w sprawie korupcji i innych kwestii leżących w interesie publicznym;
- N. mając na uwadze, że do przemocy, zastraszania i nękania dziennikarzy dochodzi jeszcze brak ścigania sprawców tych przestępstw, a bezkarność ma efekt odstraszący; mając na uwadze, że OBWE informuje, iż dominuje bezkarność, ponieważ w regionie OBWE wyjaśnionych zostaje np. mniej niż 15 % zabójstw dziennikarzy;
- O. mając na uwadze, że prawo dziennikarzy do relacjonowania i prowadzenia dochodzeń wymaga dalszego wzmocnienia i skutecznej ochrony;
- P. mając na uwadze, że ugruntowanie wolności mediów wymaga wiarygodnych i szczegółowych informacji na temat zakresu i charakteru wyzwań w obrębie państw członkowskich i UE jako całości, w tym w odniesieniu do przypadków naruszenia zasad niezależnych mediów i naruszenia praw podstawowych dziennikarzy;
- Q. mając na uwadze, że wolność artystyczna stanowi integralną część podstawowego prawa do wolności słowa i ma zasadnicze znaczenie dla różnorodności kulturowej i zdrowia demokratycznego w Europie; mając na uwadze, że mnożą się ataki na wolność artystyczną, choć pozostają one niewidoczne;
- R. mając na uwadze, że światowy kryzys wywołany epidemią COVID-19 ma katastrofalne skutki społeczne i ekonomiczne dla sektora mediów; mając na uwadze, że media donoszą o znacznych stratach w swoich dochodach z reklam; mając na uwadze, że tysiące pracowników mediów już straciło pracę lub grozi im jej utrata, czasowo lub na stałe; mając na uwadze, że miało to szczególnie duży wpływ na dziennikarzy będących wolnymi strzelcami i pracowników mediów, których liczba rośnie w całej UE i którzy już stanowią znaczną część wszystkich dziennikarzy i pracowników mediów w Europie; mając na uwadze, że stanowi to poważne zagrożenie, jakim jest sprzyjanie dalszej koncentracji informacji w rękach kilku podmiotów i uniemożliwianie rozpowszechniania wolnych i niezależnych informacji; mając na uwadze, że stabilność finansowa miejsc pracy oraz niezależność finansowa stanowią kluczowy element wolności prasy;
- S. mając na uwadze, że dochody z reklamy cyfrowej często przynoszą korzyści podmiotom spoza UE, a dochody mediów w Europie rejestrują gwałtowny spadek, co zagraża przyszłości tradycyjnych przedsiębiorstw medialnych finansowanych z reklam, takich jak komercyjne kanały telewizyjne, gazety i czasopisma;
- T. mając na uwadze, że w niektórych państwach członkowskich zabrakło przejrzystości w odniesieniu do pomocy państwa udzielanej mediom, co poważnie zagraża ich niezależności i wiarygodności;
- U. mając na uwadze, że model biznesowy platform mediów społecznościowych, który opiera się na reklamie ukierunkowanej, odgrywa rolę w szerzeniu i umacnianiu mowy nienawiści podlegającej do dyskryminacji i przemocy oraz wspieraniu radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu, w tym wykorzystując obieg nielegalnych treści; mając na uwadze, że zwalczanie wszelkich form nietolerancji stanowi integralną część ochrony praw człowieka, o czym świadczy orzecznictwo Europejskiego Trybunału Praw Człowieka;
- V. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 doprowadziła do stygmatyzacji, w tym poprzez media, niektórych szczególnie narażonych osób, co sprzyjało polaryzacji europejskiego społeczeństwa i rozpowszechnianiu mowy nienawiści;
- W. mając na uwadze, że zjawisko cyberprzemocy (w tym nawoływania do nienawiści w internecie, cyberstalkingu i molestowania w internecie) staje się coraz bardziej powszechne; mając na uwadze, że kobiety, które odgrywają rolę publiczną, m.in. w polityce, dziennikarki i działaczki walczące o prawa kobiet i prawa mniejszości seksualnych, stają się głównym celem cyberprzemocy i przemocy w internecie;

⁽²⁷⁾ International Women's Media Foundation, „Global Report on the Status of Women in the News Media” [Globalne sprawozdanie na temat statusu kobiet w mediach informacyjnych], 2011 r.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

- X. mając na uwadze, że dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych zobowiązuje władze każdego państwa członkowskiego do zadbania o to, by audiowizualne usługi medialne i platformy udostępniania plików wideo podejmowały środki mające na celu ochronę ogółu społeczeństwa przed audycjami, filmami wideo tworzonymi przez użytkowników oraz handlowymi przekazami audiowizualnymi zawierającymi nawoływanie do przemocy lub nienawiści wobec grupy osób lub członka grupy ze względu na którąkolwiek z podstaw, o których mowa w art. 21 Karty praw podstawowych UE; mając na uwadze, że dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia niezależności organów regulacyjnych ds. mediów;
- Y. mając na uwadze, że rozpowszechnianie informacji wprowadzających w błąd i dezinformacji, a także nieproporcjonalne działania zwalczające je na platformach cyfrowych stanowią zagrożenie dla swobodnego dostępu do informacji, dyskursu demokratycznego oraz niezależności mediów, a także sprawia, że wysokiej jakości tradycyjne media są jeszcze bardziej niezbędne; mając na uwadze, że analiza danych i algorytmy mają coraz większy wpływ na informacje udostępniane obywatelom;
- Z. mając na uwadze, że rozpowszechnianie na masową skalę informacji pochodzących z różnych, trudnych do weryfikacji źródeł przy wciąż rosnącej roli platform społecznościowych i komunikacyjnych ma negatywny wpływ na prawa podstawowe obywateli UE; mając na uwadze, że pandemia COVID-19 przyspieszyła skutki dezinformacji w internecie, co czasami ma poważne konsekwencje dla zdrowia publicznego, i jeszcze bardziej uwidoczniała konieczność zagwarantowania przepływu wolnych i niezależnych informacji w celu ochrony praw podstawowych obywateli; mając na uwadze, że brak skoordynowanej strategii komunikacyjnej na szczeblu europejskim sprzyja fali dezinformacji na temat pandemii, zwłaszcza na platformach społecznościowych i komunikacyjnych;
- AA. mając na uwadze, że dezinformacja i informacje wprowadzające w błąd związane z epidemią COVID-19 mogą wywołać panikę i niezadowolenie społeczne, dlatego należy je zwalczać; mając na uwadze, że środki mające na celu zwalczanie dezinformacji i informacji wprowadzających w błąd nie mogą być wykorzystywane jako pretekst do wprowadzania nieproporcjonalnych ograniczeń wolności prasy, podważania pluralizmu mediów i narażania dziennikarzy na niebezpieczeństwo; mając na uwadze, że według doniesień w państwach członkowskich i w sąsiednich regionach prowadzone były skoordynowane kampanie promujące nieprawdziwe informacje na temat zdrowia i dezinformację na temat UE i jej partnerów; mając na uwadze, że Komisja zajęła się tymi zjawiskami w swoim niedawnym wspólnym komunikacie w sprawie walki z dezinformacją wokół COVID-19; mając na uwadze, że niektóre rządy wykorzystywały nadzwyczajne przepisy i chociaż niektóre z ograniczeń będą miały charakter tymczasowy, inne mogą zostać przedłużone na długi czas po zakończeniu kryzysu zdrowotnego; mając na uwadze, że pluralizm źródeł informacji, rozliczalność i przejrzystość instytucjonalna stanowią podstawową barierę chroniącą przed dezinformacją;
- AB. mając na uwadze, że prawdziwie niezależne, odpowiednio finansowane media publiczne, działające na różnych platformach, mają kluczowe znaczenie dla funkcjonowania demokracji w UE;

Wolność mediów, pluralizm mediów i ochrona dziennikarzy w Europie

- ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją w zakresie wolności mediów w UE w kontekście nękania i ataków na dziennikarzy i pracowników mediów w niektórych państwach członkowskich ze względu na ich pracę, a także coraz częstszego publicznego oczerniania i ogólnego osłabiania tego zawodu, co ma szczególne znaczenie dla dziennikarstwa lokalnego, śledczego i transgranicznego; podkreśla, że zgodnie z zaleceniem Rady Europy z dnia 7 marca 2018 r. dotyczącym pluralizmu mediów i przejrzystości własności mediów państwa członkowskie mają obowiązek pozytywny wspierania środowiska sprzyjającego wolności słowa, w internecie i poza nim, w którym każdy może korzystać z przysługującego mu prawa do wolności słowa, a także zachęca państwa członkowskie do pełnego wsparcia i zatwierdzenia tego zalecenia;
- jest głęboko wstrząśnięty zabójstwami Daphne Caruany Galizii na Maltcie oraz Jána Kuciaka i jego narzeczonej Marty Kušnírovej na Słowacji z powodu prowadzonych przez nich dochodzeń mających na celu ujawnienie korupcji i innych przestępstw, a także ponownie podkreśla znaczenie niezależnego śledztwa w celu postawienia przed sądem sprawców i zleceniodawców tych zbrodni; wzywa krajowe organy ścigania do pełnej współpracy w tym zakresie z Europolem i innymi odpowiednimi organizacjami międzynarodowymi;

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

3. ubolewa, że dziennikarze i pracownicy mediów często są zatrudnieni na niepewnych warunkach, co utrudnia im właściwe wykonywanie pracy, a przez to zagraża wolności mediów; podkreśla, że odpowiednie warunki pracy dziennikarzy i pracowników mediów mają kluczowe znaczenie dla promowania wysokiej jakości dziennikarstwa; wzywa Komisję i państwa członkowskie do promowania zrównoważonych środków mających na celu finansowanie i wspieranie wysokiej jakości niezależnego dziennikarstwa;

4. przypomina o zasadniczej roli, jaką odgrywa dziennikarstwo śledcze w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej, gromadząc i łącząc istotne informacje, ujawniając sieci przestępcze i nielegalne działania; podkreśla, że działania te narażają ich na zwiększone ryzyko osobiste;

5. podkreśla kluczową rolę, jaką odgrywają dziennikarze śledczy, rozliczając władzę i pełniąc funkcję strażników demokracji i praworządności;

6. zdecydowanie ponawia apel do Komisji, by traktowała podejmowane przez rządy państw członkowskich próby zaszkodzenia wolności i pluralizmowi mediów jako stanowiące poważne i systematyczne nadużycie władzy i sprzeczne z podstawowymi wartościami UE zapisanymi w art. 2 TUE; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wyrażony przez Komisję zamiar włączenia specjalnego rozdziału dotyczącego monitorowania wolności i pluralizmu mediów do jej rocznego sprawozdania w sprawie sytuacji w zakresie praworządności w UE; w tym kontekście sugeruje podejście oddolne odzwierciedlające głosy obywateli i ich różnorodność, tak aby zapewnić skuteczne uwzględnienie wyzwań, przed którymi stoją dziennikarze i sektor mediów; ponadto apeluje o włączenie do tego rozdziału zaleceń dla poszczególnych krajów oraz skutecznych reakcji, a także oceny przejrzystości własności i stopnia ingerencji ze strony rządu i sektora prywatnego w państwach członkowskich UE; zachęca Komisję do aktywnej współpracy z Radą Europy, wymiany najlepszych praktyk i upewnienia się, że podejmowane działania się uzupełniają; wzywa Komisję i państwa członkowskie do opracowania i utrzymania wiarygodnych ram ochrony wolności mediów i pluralizmu mediów; wzywa Komisję, aby dążyła do wprowadzenia standardów i wskaźników dotyczących wolności mediów na szczeblu Unii, a także zachęca do większej konwergencji między państwami członkowskimi; wzywa Komisję i państwa członkowskie do pełnego poparcia i wzmocnienia już opracowanych narzędzi promowania i ochrony praw i wolności zapisanych w art. 11 Karty praw podstawowych UE i art. 10 EKPC, takich jak monitor pluralizmu mediów i platforma Rady Europy na rzecz ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy, a także do szybkiego reagowania na ewentualne zagrożenia i naruszenia tych praw i wolności; wzywa Komisję do uwzględnienia wpływu środków nadzwyczajnych podjętych w 2020 r. w związku z wybuchem epidemii COVID-19 w obszarze wolności prasy, przejrzystości instytucjonalnej, rozliczalności, pluralizmu mediów i bezpieczeństwa dziennikarzy, w tym w drodze przeglądu ataków na dziennikarzy w całej UE oraz reakcji państw członkowskich w tym zakresie; przypomina o wielokrotnych apelach Parlamentu o utworzenie stałego, niezależnego i kompleksowego mechanizmu obejmującego demokrację, praworządność i prawa podstawowe w UE; uważa, że unijny mechanizm dotyczący demokracji, praworządności i praw podstawowych musi zapewniać wolność mediów, w tym wolność artystyczną, jako zasadniczy filar systemu demokratycznego; w związku z tym wzywa Komisję, aby gromadziła informacje i statystyki na temat wolności i pluralizmu mediów we wszystkich państwach członkowskich;

7. podkreśla niezastąpioną rolę mediów publicznych i zwraca uwagę, że zapewnienie i utrzymanie ich niezależności od wpływów politycznych ma zasadnicze znaczenie; podkreśla również, że konieczne jest zapewnienie niezależności finansowej prywatnych operatorów rynkowych i warunków gwarantujących trwałość ich działalności, aby uniknąć zawłaszczania mediów; przypomina w związku z tym apel Parlamentu o ambitny plan działania UE w dziedzinie mediów; potępia podejmowane przez rządy niektórych państw członkowskich próby uciszenia krytycznych i niezależnych mediów oraz osłabienia wolności i pluralizmu mediów; ostrzega przed próbami pośredniego stłumienia takich mediów za pomocą patronatu finansowego i potępia zwłaszcza próby kontrolowania mediów publicznych; ubolewa nad faktem, że w niektórych państwach członkowskich radiofonia i telewizja publiczna stały się przykładem propagandy prorządowej, która często wyklucza opozycję i grupy mniejszościowe ze społeczeństwa lub prezentuje je w zniesławiających kontekstach, a w niektórych przypadkach nawet podlega do przemocy; podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich, zwłaszcza na obszarach wiejskich, dostęp do informacji jest ograniczony do propagandy publicznej, a bariera językowa utrudnia dostęp do międzynarodowych wiadomości; przypomina, że dostęp do informacji i wysokiej jakości dziennikarstwa ma zasadnicze znaczenie dla demokracji; podkreśla, że w niektórych państwach członkowskich brakuje obowiązkowej analizy treści dostarczanych przez media, która zapewniłaby porównywalne dane publiczne dotyczące równowagi wystąpień strony prorządowej i opozycji w telewizji i radiu, zwłaszcza w kampaniach wyborczych;

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

8. zwraca uwagę na zalecenia zawarte w rezolucji nr 2255 Zgromadzenia Parlamentarnego Rady Europy z dnia 23 stycznia 2019 r., w której wezwano państwa członkowskie do zagwarantowania niezależności redakcyjnej oraz wystarczającego i stabilnego finansowania mediów publicznych; podkreśla, że na mediach krajowych, regionalnych i lokalnych, a w szczególności mediach publicznych, spoczywa istotny obowiązek służenia interesowi publicznemu i odpowiedniego odzwierciedlenia różnorodności kulturowej, językowej, społecznej i politycznej naszych społeczeństw; podkreśla, że rola nadawców publicznych jako zaufanych dostawców, którzy służą ogólnemu interesowi publicznemu, zostałaby wzmocniona dzięki odpowiedniemu i trwałemu finansowaniu pozbawionemu ingerencji politycznej w państwach członkowskich; w związku z tym wzywa państwa członkowskie, aby stosowały modele finansowania, w których media publiczne są finansowane ze źródeł niezależnych od decyzji politycznych; podkreśla kluczową potrzebę ochrony niezależnych organów oraz zapewnienia silnego i niezależnego nadzoru nad mediami audiowizualnymi jako zabezpieczenia przed nieuzasadnionymi interwencjami ze strony państwa i biznesu oraz próbami wpływania na politykę redakcyjną; wzywa Komisję, aby przedstawiła ramy prawne nadzoru nad działalnością publicznych dostawców usług medialnych, dotyczące m.in. tego, czy spełniają oni kryteria ostrożnego zarządzania i finansowania zadaniowego oraz czy ich usługi spełniają oczekiwania co do opartego na faktach, uczciwego i etycznego dziennikarstwa;

9. wyraża ubolewanie z powodu braku wyważonej debaty politycznej wśród mediów w niektórych państwach członkowskich oraz istnienia w praktyce motywowanych politycznie ograniczeń informacji, takich jak odmowa dostępu do danych istotnych dla interesu publicznego, stosowanie taktiki opóźniania, nieuzasadnione zawężanie zakresu wnioskowanych informacji, zakaz obecności dziennikarzy w budynkach publicznych, w tym parlamentach, ograniczenie możliwości udzielania wywiadów przez polityków i członków rządu oraz unikanie udzielania wywiadów mediom, które nie są przychylnie rządowi, nawet jeśli mają znaczny zasięg krajowy; podkreśla, że władze publiczne muszą zapewnić przejrzystość ich działalności, przyczyniając się w ten sposób do ugruntowania zaufania obywateli, mając na uwadze, że swobodny przepływ informacji przyczynia się do ochrony życia i zdrowia oraz ułatwia i wspiera debatę, jak również podejmowanie decyzji w kwestiach społecznych, gospodarczych i politycznych; wzywa państwa członkowskie do zapewnienia dziennikarzom i mediom odpowiedniego dostępu do debat parlamentarnych, do posłów i wysokich rangą urzędników rządowych, do danych ważnych z punktu widzenia interesu publicznego, a także do wydarzeń publicznych i konferencji prasowych, zwłaszcza rządowych, ponieważ brak takiego dostępu poważnie ogranicza pojęcie wolności mediów;

10. ponownie wyraża zaniepokojenie brakiem szczegółowych ram prawnych lub politycznych zapewniających ochronę dziennikarzom i pracownikom mediów przed przemocą, groźbami i zastraszaniem na szczeblu krajowym w UE; wzywa osoby publiczne i przedstawicieli władz do powstrzymania się od oczerniania dziennikarzy, ponieważ podważa to zaufanie społeczeństwa do mediów; podkreśla ważną rolę dziennikarzy w relacjonowaniu protestów i demonstracji oraz wzywa do ich ochrony, aby mogli bez obaw pełnić swoją rolę; zwraca się do państw członkowskich o zapewnienie specjalnych programów szkoleniowych dla organów ścigania odpowiedzialnych za ochronę dziennikarzy; wzywa państwa członkowskie i Komisję do zapewnienia – zarówno w prawie, jak i w praktyce – skutecznej ochrony i bezpieczeństwa dziennikarzom i innym podmiotom medialnym, a także ich źródłom, w tym w kontekście transgranicznym; w związku z tym jest głęboko przekonany, że państwa członkowskie powinny zakazać korzystania z usług prywatnych detektywów jako formy zastraszania w celu uzyskania informacji o dziennikarzach wykonujących swoje obowiązki zawodowe lub ich źródłach;

11. jest głęboko zaniepokojony nasilającymi się atakami politycznymi na media i ubolewa nad brakiem ochrony źródeł dziennikarskich; przypomina państwom członkowskim o obowiązku prowadzenia szybkich, bezstronnych i skutecznych dochodzeń w sprawie ataków na dziennikarzy, takich jak groźby, zabójstwa, nękanie, zastraszanie i złe traktowanie, i wzywa państwa członkowskie do wzmocnienia wysiłków na rzecz wyeliminowania gróźb kierowanych do dziennikarzy i pracowników mediów oraz wymierzonych w nich ataków, do zapewnienia odpowiedzialności sprawców oraz do zagwarantowania ofiarom i ich rodzinom dostępu do odpowiednich środków prawnych; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia, by mechanizmy sprawozdawcze były dostępne; wzywa do wdrożenia wytycznych UE w sprawie praw człowieka dotyczących wolności wypowiedzi w internecie i poza nim, w których podkreślono, że UE podejmie wszelkie właściwe kroki, aby zapewnić ochronę dziennikarzom, zarówno pod względem środków zapobiegawczych, jak i wzywając do przeprowadzania skutecznych dochodzeń w przypadku wystąpienia naruszeń; podkreśla, że dziennikarki są szczególnie narażone na nękanie i zastraszanie, w związku z czym powinny podlegać dodatkowym środkom ochronnym; wyraża głębokie zaniepokojenie wzrostem liczby ataków na dziennikarki i pracownice mediów; ponownie wzywa państwa członkowskie, aby przy rozważaniu środków służących zapewnieniu bezpieczeństwa dziennikarzy kierowały się podejściem uwzględniającym aspekt płci;

12. wzywa państwa członkowskie do pełnego wdrożenia zalecenia Rady Europy w sprawie ochrony dziennikarstwa i bezpieczeństwa dziennikarzy i innych podmiotów medialnych oraz do transpozycji do prawa krajowego dyrektywy (UE) 2019/1937 w sprawie ochrony osób zgłaszających przypadki naruszenia prawa Unii, która to dyrektywa ma na celu ustanowienie minimalnych wspólnych norm z myślą o zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony sygnalistów; podkreśla, że sygnalizowanie nieprawidłowości ma zasadnicze znaczenie dla dziennikarstwa śledczego i wolności prasy;

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

13. potępia stosowanie strategicznego powództwa zmierzającego do stłumienia debaty publicznej w celu uciszenia lub zastraszenia dziennikarzy i mediów śledczych oraz tworzenia atmosfery strachu w odniesieniu do niektórych z poruszanych przez nich tematów; zdecydowanie ponawia apel do Komisji, by przedstawiła kompleksowy wniosek w sprawie aktu legislacyjnego mający na celu ustanowienie w całej UE minimalnych norm w odniesieniu do praktyk strategicznego powództwa zmierzającego do stłumienia debaty publicznej;

14. przypomina zalecenia końcowe Komisji Specjalnej ds. Przystępczości Zorganizowanej, Korupcji i Prania Pieniędzy zawarte w rezolucji z 23 października 2013 r. w sprawie przystępczości zorganizowanej, korupcji i prania pieniędzy, zgodnie z którymi przepisy dotyczące zniesławienia i pomówienia zniechęcają do zgłaszania ewentualnych przypadków korupcji; ponawia apel do wszystkich państw członkowskich, by nie uznawały w swoich systemach prawnych zniesławienia i pomówienia za przystępstwa karalne, przynajmniej w sprawach dotyczących oskarżeń o przystępczość zorganizowaną, korupcję i pranie pieniędzy w państwach członkowskich i za granicą;

15. wzywa Komisję do uruchomienia unijnej gorącej linii, która pełniłaby rolę mechanizmu szybkiego reagowania dla dziennikarzy zwracających się o ochronę, oraz do zadbania o to, by traktować ich sytuację z należytą uwagą;

16. podkreśla, że nadmierna koncentracja własności w sektorach produkcji i dystrybucji treści może zagrażać dostępowi obywateli do szerokiego przekroju treści; podkreśla, że pluralizm mediów, który zależy od występowania zróżnicowanej struktury własności mediów i treści, a także niezależnego dziennikarstwa, ma kluczowe znaczenie dla powstrzymania rozprzestrzeniania się dezinformacji oraz dla zapewnienia, by obywatele UE byli dobrze poinformowani; przypomina, że według monitora pluralizmu mediów za 2020 r. koncentracja własności mediów pozostaje jednym z najpoważniejszych zagrożeń dla pluralizmu mediów i jest uznawana za barierę dla różnorodności informacji; wzywa państwa członkowskie do przyjęcia i wdrożenia ram prawnych dotyczących własności mediów, aby zapobiec poziomej koncentracji własności w sektorze mediów oraz zagwarantować przejrzystość, jawność i łatwy dostęp obywateli do informacji dotyczących własności mediów, źródeł ich finansowania oraz zarządzania nimi; wzywa Komisję do monitorowania wdrażania na szczeblu państw członkowskich istniejących instrumentów UE przeciwko koncentracji własności i nielegalnej pomocy państwa w celu zwiększenia różnorodności w krajobrazie medialnym; potępia wszelkie próby monopolizowania własności mediów w państwach członkowskich oraz ingerencji politycznej w zarządzanie mediami; wzywa Komisję i państwa członkowskie do szybkiego i stanowczego działania na rzecz zwiększenia przejrzystości własności mediów i źródeł finansowania wykorzystywanych przez właścicieli mediów; wzywa Komisję do zwiększenia wysiłków na rzecz dopilnowania, aby media proaktywnie publikowały informacje o swoich strukturach własności, w tym o beneficjentach rzeczywistych, oraz apeluje do Komisji o wprowadzenie jasnych zasad mających na celu również zapobieganie potencjalnym konfliktom interesów powstałym w strukturach własności mediów, ze szczególnym naciskiem na unikanie ingerencji politycznej; potępia nadmierną ingerencję rządów w pluralizm mediów przez reklamę publiczną; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania wykorzystania funduszy UE przeznaczonych na wspieranie wolnych i niezależnych mediów w celu kierowania zasobów do podmiotów znajdujących się w potrzebie; podkreśla w związku z tym, że środki UE nie mogą być przeznaczane na media kontrolowane przez państwo i media rozpowszechniające polityczną propagandę;

17. ubolewa, że w niektórych państwach członkowskich organy regulacyjne ds. mediów znajdują się pod wpływem rządu i działają w sposób stronniczy w stosunku do mediów krytycznych wobec rządu;

18. jest zaniepokojony próbami wykorzystania pandemii COVID-19 do karania niezależnych i krytycznych mediów, wprowadzania ograniczeń w dostępie mediów do decyzji i działań rządowych i ich kontroli oraz likwidowania lub ograniczania instytucjonalnych mechanizmów przejrzystości poprzez przyjmowanie środków nadzwyczajnych i utrudnianie należytej i merytorycznej debaty na temat tych działań; podkreśla rolę dziennikarstwa i swobodnego przepływu informacji, które są niezbędne dla wysiłków UE podejmowanych w celu powstrzymania pandemii COVID-19; zwraca uwagę, że dziennikarstwo odgrywa również kluczową rolę w stanie zagrożenia zdrowia publicznego; wzywa Komisję do kompleksowego monitorowania takich praktyk stosowanych przez rządy krajowe oraz do uwzględnienia wyników w jej sprawozdaniach rocznych dotyczących praworządności;

19. wzywa Komisję i państwa członkowskie do pilnego wprowadzenia unijnych i krajowych pakietów ratunkowych w celu ochrony miejsc pracy i źródeł utrzymania dziennikarzy i pracowników mediów, wspierania przedsiębiorstw i finansowania mediów publicznych w ramach planu naprawy gospodarczej po epidemii COVID-19, przy pełnym poszanowaniu przepisów UE w dziedzinie konkurencji; podkreśla, że podczas kryzysu COVID-19 niektóre media,

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

a w szczególności lokalne platformy medialne oszacowały straty nawet na 80 % ⁽²⁸⁾ swoich dochodów z powodu spadku liczby reklam; podkreśla, że w obliczu pandemii obywatele europejscy potrzebują profesjonalnych, zabezpieczonych ekonomicznie i niezależnych dziennikarzy; w związku z tym ponawia apel o utworzenie w następnych WRF (2021–2027), w wersji zmienionej wskutek kryzysu wywołanego epidemią COVID-19, stałego europejskiego funduszu dla dziennikarzy oferującego bezpośrednio wsparcie finansowe dla niezależnych dziennikarzy i mediów, freelancerów i samozatrudnionych pracowników mediów; podkreśla, że finansowaniem powinny zarządzać niezależne organizacje w celu uniknięcia jakiegokolwiek ingerencji w decyzje redakcyjne oraz że wsparcia należy udzielać wyłącznie mediom publicznym i komercyjnym, które są prawdziwie niezależne i wolne od wpływów rządu lub jakiegokolwiek innej ingerencji; przypomina, że należy również zwrócić szczególną uwagę na niezależne przedsiębiorstwa medialne typu start-up, zwłaszcza lokalne, w państwach członkowskich, w których wolność mediów była ograniczana w ostatnich latach, koncentracja własności mediów znacznie wzrosła, a media publiczne są zagrożone wpływami politycznymi;

20. w tym kontekście ponawia apel o ambitny plan działania UE w dziedzinie mediów, aby wspierać rozwój dynamicznego i pluralistycznego sektora mediów;

21. apeluje o ambitne WRF przewidujące wyższe środki budżetowe na wspieranie mediów i niezależnego dziennikarstwa, w szczególności dziennikarstwa śledczego; podkreśla znaczenie innowacji w dziedzinie dziennikarstwa i mediów informacyjnych, które to innowacje można by wspierać przez finansowanie ze środków UE; z zaniepokojeniem odnotowuje cięcia budżetowe przewidziane w zmienionym wniosku budżetowym Komisji w odniesieniu do programów „Kreatywna Europa” oraz „Sprawiedliwość, Prawa i Wartości”;

22. z zadowoleniem przyjmuje przyznanie funduszy UE na rozpoczęcie nowych projektów, takich jak ogólnoeuropejski mechanizm szybkiego reagowania w przypadku naruszeń wolności prasy i mediów oraz fundusz na rzecz transgranicznego dziennikarstwa śledczego w celu wzmocnienia wolności i pluralizmu mediów;

23. podkreśla, że media mają do odegrania ważną rolę w promowaniu równości płci i przeciwdziałaniu dyskryminacji; wzywa Komisję i państwa członkowskie do podjęcia aktywnych działań w celu promowania równości płci w sektorze mediów, aby więcej kobiet mogło zajmować stanowiska kreatywne lub decyzyjne, dzięki czemu media przyczyniłyby się do ograniczenia stereotypów płciowych;

Mowa nienawiści

24. potępia wszelkie przypadki przestępstw z nienawiści, mowy nienawiści i oskarżeń pozbawionych podstaw lub sformułowanych w złej wierze ⁽²⁹⁾, zarówno w internecie, jak i poza nim, popełnianych w UE i w innych regionach i motywowanych dyskryminacją z jakichkolwiek względów, takich jak płeć, rasa, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religia lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientacja seksualna; wyraża zaniepokojenie przestępstwami z nienawiści i przestępstwami związanymi z zachęcaniem do dyskryminacji lub przemocy, które popełniano w trakcie pandemii COVID-19, co doprowadziło do stygmatyzacji niektórych szczególnie narażonych osób;

25. wyraża ubolewanie z powodu coraz częstszych przypadków mowy nienawiści w przekazach politycznych rządów i partii politycznych w całej UE; wzywa państwa członkowskie do stanowczego potępienia i karanie przestępstw z nienawiści, mowy nienawiści i szukania kozła ofiarnego przez polityków i urzędników publicznych na wszystkich szczeblach i we wszystkich mediach, ponieważ zjawiska te bezpośrednio przyczyniają się do uznawania nienawiści i przemocy w społeczeństwie za normę i do nasilania się tych zjawisk, a także do powstrzymania się od dyskryminującej i podlegającej retoryki w komunikacji rządowej, gdyż jest ona szkodliwa dla społeczeństwa; podkreśla, że sankcje powinny zawsze być zgodne z międzynarodowymi standardami wolności słowa; zwraca się również do państw członkowskich o to, by w granicach prawa gwarantowały i propagowały wolność słowa, w tym wolność artystyczną, gdyż jest ona niezbędna dla żywotności debaty demokratycznej; przypomina, że wolność słowa nie obejmuje wypowiedzi rasistowskich ani ksenofobicznych;

⁽²⁸⁾ Zob. *The Economist*, „The newspaper industry is taking a battering” [Branża prasowa ponosi porażkę], 18 kwietnia 2020 r., oraz News Media Europe, „COVID-19 and the news media: journalism always comes at a cost” [COVID-19 a media informacyjne – dziennikarstwo zawsze wiąże się z kosztami], 24 marca 2020 r.

⁽²⁹⁾ Wyrok Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 23 kwietnia 1992 r., skarga nr 11798/85, pkt 46.

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

26. ponawia apel do państw członkowskich o wdrożenie i egzekwowanie dalszych działań, aby zapobiegać mowie nienawiści i przestępstwom z nienawiści oraz potępiać i zwalczać te zjawiska, a także przeciwdziałać szerzeniu mowy nienawiści i przemocy zarówno w internecie, jak i poza nim, dbając również o to, aby organy ścigania skutecznie rejestrowały przestępstwa z nienawiści w oparciu o zasady zatwierdzone przez unijną grupę wysokiego szczebla ds. zwalczania rasizmu, ksenofobii i innych form nietolerancji;

27. podkreśla, że w ostatnich latach w internecie szerzy się mowa nienawiści, ponieważ osoby fizyczne i podmioty o destrukcyjnych zamiarach wykorzystują siłę platform internetowych do rozpowszechniania informacji pełnych nienawiści; podkreśla, że szkodzi to zbiorowemu interesowi publicznemu, ponieważ szkodliwe treści niweczą kulturalny i uczciwy dyskurs publiczny oraz stanowią zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, ponieważ mowa nienawiści w internecie może podżegać do przemocy w świecie rzeczywistym;

28. zwraca uwagę, że należy wzmocnić ramy prawne dotyczące zwalczania mowy nienawiści i dyskryminacji; w tym celu ponawia apel o odblokowanie negocjacji w sprawie horyzontalnej dyrektywy antydyskryminacyjnej;

29. ponownie wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podjęły działania w celu zwiększenia bezpieczeństwa kobiet w przestrzeni publicznej i w internecie, zajęły się pojawiającymi się formami przemocy ze względu na płeć, takimi jak cyberstalking i molestowanie w internecie oraz wprowadziły kompleksowe mechanizmy pomocy ofiarom takiej przemocy;

30. ponawia apel do Komisji i Rady o uruchomienie klauzuli pomostowej, zapisanej w art. 83 ust. 1 TFUE, aby włączyć przemoc wobec kobiet i dziewcząt oraz inne formy przemocy ze względu na płeć (w tym cyberprzemoc) do katalogu czynów uznawanych przez UE za przestępstwa;

31. zwraca uwagę na promowany przez Komisję kodeks postępowania w zakresie zwalczania nielegalnego nawoływania do nienawiści w internecie oraz piątą rundę jego oceny, z której wynika, że przedsiębiorstwa z branży IT usuwają średnio 71 % zgłaszanych im treści stanowiących nielegalne nawoływanie do nienawiści; przypomina, że dziennikarze i organizacje społeczeństwa obywatelskiego powinni być uwzględniani w ocenach i przeglądach kodeksu postępowania oraz że przedsiębiorstwa z branży IT, które przyjęły kodeks postępowania, rozpatrują wnioski o usunięcie wyłącznie pod kątem własnych warunków i wytycznych wspólnotowych; podkreśla szeroki margines swobody, jakim dysponują przedsiębiorstwa prywatne w celu ustalenia, co jest niezgodne z prawem; zachęca wszystkie przedsiębiorstwa prowadzące platformy mediów społecznościowych do przyjęcia kodeksu postępowania;

32. zwraca uwagę, że państwa członkowskie muszą zagwarantować przy użyciu wszelkich właściwych środków, iż media, w tym media internetowe i społecznościowe, a także reklama będą wolne od jakiegokolwiek nawoływania do przemocy lub nienawiści wobec jakiegokolwiek osoby lub grupy osób, co może mieć bezpośredni wpływ na udział tych osób w społeczeństwie obywatelskim; ponownie wzywa Komisję, państwa członkowskie i przedsiębiorstwa prowadzące działalność w dziedzinie mediów społecznościowych, aby we współpracy z odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego przeciwdziałały szerzeniu rasizmu, ksenofobii, strachu przed osobami LGBTI i nienawiści religijnej w internecie; wzywa państwa członkowskie i Komisję, aby gromadziły bardziej wiarygodne dane dotyczące zasięgu mowy nienawiści i przestępstw z nienawiści;

33. wyraża zaniepokojenie, że ofiary nie zgłaszają przestępstw z nienawiści, gdyż brakuje wystarczających zabezpieczeń, a władze w państwach członkowskich nie badają tych przestępstw w należyty sposób i nie starają się położyć kresu bezkarności za przestępstwa popełniane z nienawiści; wzywa państwa członkowskie, aby opracowały i rozpowszechniły narzędzia i mechanizmy zgłaszania przestępstw z nienawiści i mowy nienawiści oraz dopilnowały, by każdy zarzut przestępstwa z nienawiści lub nawoływania do nienawiści był skutecznie badany, ścigany i osądzany;

Dezinformacja i rola platform

34. zauważa, że nowa technologia cyfrowa i media społecznościowe przyczyniły się do problemu rozpowszechniania dezinformacji i obcej ingerencji oraz doprowadziły do tego, że platformy internetowe odgrywają wpływową rolę w publikowaniu, rozpowszechnianiu i promowaniu wiadomości oraz innych treści medialnych; ponownie wyraża zaniepokojenie z powodu potencjalnego zagrożenia, jakie stanowi dezinformacja dla swobodnego dostępu do informacji, wolności słowa, dyskursu demokratycznego, niezależności mediów i zdrowia publicznego; podkreśla, że metody walki z dezinformacją powinny koncentrować się na promowaniu pluralizmu opinii, wspierając wysokiej jakości dziennikarstwo

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

i dostarczając wiarygodnych, opartych na faktach i sprawdzonych informacji, oraz na rozwoju umiejętności korzystania z mediów, a także podkreśla, że wszelkie takie działania muszą gwarantować swobodny dostęp do informacji i wolność wypowiedzi;

35. wzywa do zacieśnienia współpracy między platformami internetowymi a organami ścigania w celu skutecznego ograniczenia rozpowszechniania wiadomości zachęcających do nienawiści lub podżegających do przemocy; podkreśla znaczenie szybkiego usuwania nielegalnych treści w celu ograniczenia ich niekontrolowanego rozpowszechniania; zauważa jednak, że platformy internetowe nie mogą i nie powinny stać się prywatnymi organami cenzury oraz że usuwanie nielegalnych treści przez platformy internetowe musi podlegać zabezpieczeniom, w tym kontroli organów sądowych państw członkowskich, aby chronić wolność wypowiedzi, w tym wolność artystyczną, swobodny dostęp do niezależnej informacji oraz ogólnie podstawowe prawa obywateli; przypomina, że platformy internetowe są częścią internetowej sfery publicznej, w której toczy się debata publiczna; wzywa Komisję, aby zadbała o zabezpieczenia służące przestrzeganiu przez platformy praw podstawowych i wolności słowa;

36. przypomina, że profilowanie polityczne, dezinformacja i manipulowanie informacjami są często wykorzystywane przez partie polityczne oraz podmioty prywatne lub publiczne, i ponownie wyraża zaniepokojenie faktem, że dowody ingerencji wciąż wychodzą na światło dzienne, wskazując na obcy wpływ, w okresach poprzedzających wszystkie ważne wybory krajowe i unijne, przy czym ingerencja ta przynosi korzyści głównie kandydatom antyunijnym i populistycznym starającym się spolaryzować i zniweczyć pluralizm ideologiczny, a jej celem są konkretne mniejszości i grupy szczególnie wrażliwe; podkreśla, że zwalczanie ingerencji osób trzecich będzie w przyszłości podstawowym czynnikiem umożliwiającym ochronę europejskich wartości i demokracji; podkreśla w związku z sytuacją nadzwyczajną związaną z epidemią COVID-19, że skrajnie prawicowe i populistyczne grupy i politycy również wykorzystują dezinformację i sensacyjne doniesienia medialne dotyczące pandemii do ataku na grupy mniejszościowe i nasilenia retoryki antyimigracyjnej, co doprowadziło do zwiększenia liczby przypadków nawoływania do nienawiści na tle rasistowskim i ksenofobicznym oraz dyskryminacji;

37. zwraca uwagę, że na całym świecie wciąż rozpowszechniane są różne formy informacji wprowadzających w błąd i dezinformacji, jak również inne formy manipulacji informacjami na temat między innymi pandemii COVID-19, które często są kierowane do społeczności najbardziej podatnych na zagrożenia i mają potencjalnie szkodliwe skutki dla bezpieczeństwa publicznego, zdrowia i skutecznego zarządzania kryzysowego; uważa, że tego rodzaju kampanie dezinformacyjne mają na celu osłabienie procesu demokratycznego i zaufania obywateli do demokratycznych instytucji państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje wspólny komunikat z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie walki z dezinformacją wokół COVID-19; przypomina, że wszystkie środki mające na celu zwalczanie dezinformacji, w tym działania podjęte w związku z sytuacją kryzysową spowodowaną epidemią COVID-19, muszą być niezbędne, proporcjonalne, przejrzyste i tymczasowe oraz muszą podlegać regularnej kontroli i nie prowadzić do monopolu publicznego czy koncentracji źródeł informacji, a w żadnym razie nie mogą uniemożliwiać dziennikarstwu i podmiotom medialnym wykonywania ich obowiązków ani prowadzić do niepotrzebnego usuwania treści w internecie lub blokowania dostępu do nich; ubolewa, że niektóre platformy internetowe usuwają lub cenzurują treści, w tym treści dziennikarskie, na temat pandemii COVID-19 w oparciu o nieprzejrzyste warunki, co niepotrzebnie ogranicza wolność wypowiedzi; podkreśla, że uciekanie się do takich środków może skutkować uniemożliwieniem lub ograniczeniem dostępu do ważnych informacji dotyczących zdrowia publicznego; podkreśla, że wszelkie próby kryminalizacji informacji związanych z pandemią mogą spowodować brak zaufania do informacji instytucjonalnych, opóźnić dostęp do wiarygodnych informacji i mieć negatywny wpływ na wolność wypowiedzi;

38. potępia teorie spiskowe i finansowane ze środków publicznych kampanie dezinformacyjne mające na celu zdyskredytowanie UE i wprowadzenie w błąd opinii publicznej co do celów i działań UE; wzywa Komisję, aby otwarcie potępiła i zdemaskowała kłamstwa i dezinformacje o UE rozpowszechniane przez jakiegokolwiek władze państwowe oraz opublikowała i rozpowszechniła merytoryczną odpowiedź w celu poinformowania obywateli;

39. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji dotyczącą przedstawienia europejskiego planu działania na rzecz demokracji, którego celem jest przeciwdziałanie dezinformacji i dostosowanie się do zmieniających się zagrożeń i manipulacji, a także wspieranie wolnych i niezależnych mediów; podkreśla w związku z tym, że ochrona wolności wypowiedzi, w tym wolnych, niezależnych i stabilnych finansowo mediów, wolności artystycznej, treści dotyczących praw podstawowych i debaty demokratycznej oraz walka z mową nienawiści i dezinformacją jest podstawowym czynnikiem obrony praworządności i demokracji w UE; zauważa z zaniepokojeniem, że zgodnie z badaniami światowego wskaźnika dezinformacji (GDI) strony internetowe, na których rozpowszechniana jest dezinformacja w UE, odnotowują co roku ponad 70 mln EUR dochodów z reklam; zwraca uwagę na potencjalnie negatywny wpływ modeli biznesowych opartych na reklamie ukierunkowanej; potwierdza, że ogólne rozporządzenie o ochronie danych⁽³⁰⁾ przewiduje prawo osób fizycznych

⁽³⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

do niepodlegania wszechobecnemu śledzeniu na stronach internetowych i w aplikacjach; wzywa Komisję, aby dalej angażowała się we współpracę z platformami cyfrowymi w tym zakresie i zintensyfikowała wysiłki na rzecz egzekwowania zakazu takich praktyk, zwalczania strategicznego, zautomatyzowanego wzmocnienia dezinformacji przez wykorzystywanie botów lub fałszywych profili w internecie, a także na rzecz zwiększenia przejrzystości w odniesieniu do finansowania i dystrybucji reklam internetowych; wzywa ponadto wszystkie platformy internetowe do dopilnowania, aby algorytmy, na których opierają się ich funkcje wyszukiwania, nie opierały się głównie na reklamie; zwraca się o ustanowienie wielopodmiotowej grupy ekspertów w dziedzinie praw cyfrowych i praw podstawowych, która będzie obejmować niezależne media oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz praw cyfrowych i praw człowieka i której zadaniem będzie wspieranie Komisji i instytucji UE w ogóle;

40. z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie projektu Europejskiego Obserwatorium Mediów Cyfrowych (EDMO), który zwiększy poziom dostępnej wiedzy naukowej na temat dezinformacji w internecie, będzie promował rozwój unijnego rynku usług weryfikacji autentyczności informacji i wspierał tworzenie transgranicznej i multidyscyplinarnej społeczności składającej się z weryfikatorów informacji i badaczy akademickich współpracujących z zainteresowanymi stronami w celu zidentyfikowania, przeanalizowania i ujawnienia potencjalnych zagrożeń związanych z dezinformacją, np. w odniesieniu do COVID-19;

41. przypomina Komisji i państwom członkowskim, a także sektorowi prywatnemu, w szczególności platformom internetowym, oraz całemu społeczeństwu obywatelskiemu, że konieczne jest wspólne działanie, jeżeli chodzi o zwalczanie dezinformacji; podkreśla, że platformy internetowe powinny odgrywać kluczową rolę w wykrywaniu i zwalczaniu dezinformacji; uznaje obiecujący i konieczny, choć wciąż niewystarczający wpływ dobrowolnych działań podejmowanych przez niektórych usługodawców i platformy w celu przeciwdziałania dezinformacji, nielegalnym treściom i obcej ingerencji w procesy wyborcze w UE; podkreśla jednak, że obecnie platformy internetowe wciąż nie ponoszą stosownej odpowiedzialności za przeciwdziałanie tym bezpośrednim zagrożeniom;

42. podkreśla, że skuteczność działań platform internetowych mających na celu zwalczanie dezinformacji można ocenić jedynie przy zachowaniu pełnej przejrzystości i zapewnieniu dzielenia się odpowiednimi danymi; wzywa zatem Komisję do oceny wszelkich możliwych środków zobowiązujących platformy internetowe do skutecznego przeciwdziałania rozprzestrzenianiu się dezinformacji w przejrzysty i odpowiedzialny sposób oraz do stosownego udostępniania odpowiednich danych; wzywa Komisję, by rozważyła nałożenie sankcji na platformy internetowe, które nie podejmują takich działań; oczekuje odpowiedniego odzwierciedlenia tej kwestii w europejskim planie działania na rzecz demokracji i w akcie prawnym o usługach cyfrowych;

43. w związku z tym podkreśla, że usunięcie treści internetowych w przypadku braku orzeczenia sądowego określającego ich nielegalny charakter ma duży wpływ na wolność wypowiedzi i swobodny dostęp do informacji; wzywa do przeprowadzania regularnych ocen skutków dobrowolnych działań podejmowanych przez usługodawców i platformy w celu zwalczania dezinformacji; nalega na zobowiązanie państw członkowskich do przestrzegania, ochrony i gwarantowania praw podstawowych oraz domaga się oceny wszystkich dostępnych możliwości ochrony i poszanowania prawa do informacji i uczestnictwa; w związku z tym wzywa Komisję, aby zaproponowała unijne zasady dotyczące platform internetowych, mające na celu m.in. przeciwdziałanie praktykom rządowym, które niepotrzebnie ograniczają wolność wypowiedzi; podkreśla, że wykorzystywanie zautomatyzowanych narzędzi do moderowania treści może zagrażać wolności wypowiedzi i informacji oraz że polityka i strategia cyfrowa UE muszą przewidywać odpowiednie środki zaradcze i zabezpieczenia przy pełnej zgodności z odpowiednimi postanowieniami Karty praw podstawowych UE i EKPC;

44. uważa, że unijny kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji można wzmocnić dzięki lepszemu monitorowaniu istniejących zobowiązań, przejrzystemu i zdezagregowanemu przekazywaniu informacji i danych przez platformy internetowe oraz rozszerzaniu takich zobowiązań; uważa, że dobrym rozwiązaniem mogłoby być podejście współregulacyjne, odzwierciedlające w sposób ciągły bieżące zmiany w sferze cyfrowej;

45. zachęca przedsiębiorstwa z branży mediów społecznościowych i platformy internetowe, aby zbadały możliwości udostępnienia narzędzi umożliwiających użytkownikom zgłaszanie i oznaczanie potencjalnej dezinformacji, co ułatwi szybkie sprostowanie oraz umożliwi dokonywanie przeglądu przez niezależne i bezstronne organizacje osób trzecich zajmujące się sprawdzaniem faktów, jednocześnie zapobiegając niewłaściwemu wykorzystywaniu takich narzędzi; podkreśla, że platformy internetowe powinny współpracować z państwami członkowskimi i instytucjami UE w celu ułatwienia oceny kampanii dezinformacji oraz obcej ingerencji, a także identyfikacji sprawców;

Czwartek, 25 listopada 2020 r.

Umiejętność korzystania z mediów

46. wzywa Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia wysiłków na rzecz wzmocnienia polityki edukacyjnej promującej umiejętność korzystania z mediów i informacji, umożliwiającej obywatelom krytyczne myślenie i pomagającej im w identyfikowaniu dezinformacji; podkreśla w związku z tym, że w skutecznej walce z propagandą, dezinformacją i manipulacją zasadniczymi elementami dla budowy odporności, zwiększania świadomości i podnoszenia poziomu edukacji są utrzymanie niezależności redakcyjnej w mediach centralnych i lokalnych oraz opracowanie projektów w zakresie umiejętności korzystania z mediów; uważa, że ciągłe uwzględnianie w programach nauczania umiejętności korzystania z mediów oraz wysiłki podejmowane we wszystkich grupach wiekowych mają istotne znaczenie dla zwiększania odporności społeczeństwa na takie zagrożenia w przestrzeni cyfrowej; w związku z tym wzywa Komisję do ścisłej współpracy z państwami członkowskimi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w celu opracowania programów nauczania w zakresie umiejętności korzystania z informacji, mediów i danych; podkreśla, że umiejętność korzystania z mediów jest dla obywateli coraz bardziej niezbędną i krytyczną umiejętnością; zwraca uwagę, że aby dotrzeć do szerszego grona odbiorców i jak największej liczby grup wiekowych, ważne jest rozwijanie inicjatyw dotyczących umiejętności korzystania z mediów za pośrednictwem platform mediów społecznościowych, w tym skutecznych strategii na rzecz umiejętności korzystania z mediów wśród osób starszych i najsłabszych grup społecznych; wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby promowały również programy i strategie polityczne, które mają propagować umiejętności korzystania z mediów i wiadomości dla dziennikarzy i podmiotów medialnych oraz rozwijać krytyczną i świadomą ocenę korzystania z ICT, takie jak na przykład kampanie informacyjne na temat praw i możliwych zagrożeń w sferze cyfrowej; podkreśla potrzebę opracowania kompleksowej strategii UE dotyczącej umiejętności korzystania z mediów i wzywa Komisję do wzmocnienia wysiłków w tym zakresie; podkreśla, że organizacje społeczeństwa obywatelskiego odgrywają kluczową rolę w rozwoju umiejętności korzystania z mediów i zapobieganiu szerzeniu mowy nienawiści; przypomina, że programy, w przypadku których uznano, iż wykorzystują skuteczne strategie zwalczania przestępstw z nienawiści i mowy nienawiści, koncentrują się na współpracy, komunikacji, rozwiązywaniu konfliktów, rozwiązywaniu problemów, mediacji i świadomości uprzedzeń;

47. wzywa Komisję do wzmocnienia wysiłków na rzecz zwiększenia unijnego finansowania programów dotyczących umiejętności korzystania z mediów oraz do aktywnego zaangażowania się w promowanie wiarygodnych, opartych na faktach i sprawdzonych informacji przez ulepszenie medialnych kanałów dystrybucji w celu poprawy dostępu do takich informacji; wzywa państwa członkowskie, aby w pełni wdrożyły przepisy zmienionej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, zobowiązujące je do promowania i rozwijania umiejętności korzystania z mediów;

48. zachęca Komisję, aby zapewniła wsparcie w celu uzupełnienia programów edukacyjnych we wszystkich państwach członkowskich nie tylko w zakresie umiejętności korzystania z mediów, ale także szerszej edukacji obywatelskiej, w tym edukacji w zakresie wartości demokratycznych i praw człowieka, z myślą o dalszym uwrażliwianiu na dezinformację i propagandę;

49. podkreśla fakt, że lokalne i społecznościowe organizacje medialne stanowią struktury o kluczowym znaczeniu dla promocji, produkcji i rozpowszechniania informacji i faktów związanych z lokalnymi i mniejszościowymi wydarzeniami artystycznymi i kulturalnymi; uważa, że są ważnym instrumentem utrzymania pluralizmu mediów i wielokulturowego środowiska w Europie; uważa, że media społecznościowe powinny być również zaangażowane jako zainteresowane strony w programy UE na rzecz promowania dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów, oraz wzywa państwa członkowskie do zapewnienia im odpowiedniego wsparcia, tak aby mogły one pełnić swoje funkcje edukacyjne i kulturalne;

50. apeluje do instytucji UE o zapewnienie nasilonej i proaktywnej komunikacji we wszystkich językach urzędowych w przypadku pojawienia się poważnego niebezpieczeństwa publicznego, np. pandemii, aby zapewnić obywatelom UE dostęp do dokładnych, przyjaznych dla użytkownika i sprawdzonych informacji;

o

o o

51. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządowi i parlamentom państw członkowskich.
